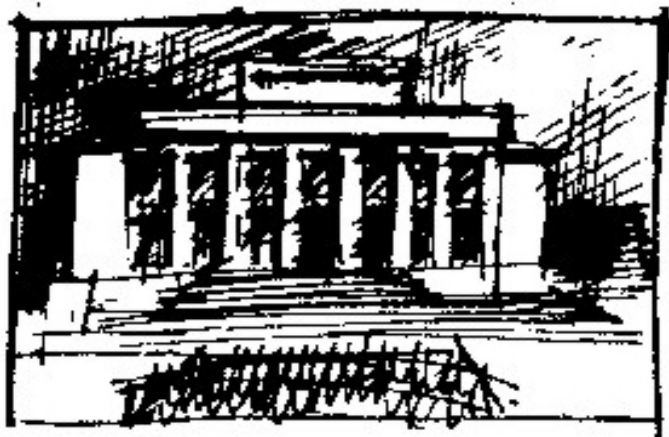

Z P R A V O D A J

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.kpob.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel NdB – opery, baletu a činohry,

v březnu se nekoná žádná akce SPNdB. Přesto nepřehlédněte mimořádné akce NdB.

- 13. 3. 2017 v 17 hod. Janáčkově divadlo – „**Předpremiérové kukátko**“ k operě *Láska na dálku*. Jde o setkání s členy inscenačního týmu a sólisty připravované premiéry. Vstup volný.
- 19. 3. 2017 – foyer Janáčkově divadla: **Recitál Jany Šrejma Kačírkové a Davida Nykla**.
- 24. 3. 2017 v 19 hod. Janáčkově divadlo: **OPERNÍ PREMIÉRA** – Kaija Saariaho: **Láska na dálku**.
- 29. 3. 2017 v 11 hod. Janáčkově divadlo: „**Krok za oponu**“. Opera je umění stále aktuální, atraktivní a svou rozmanitostí a komplexností nás obohacuje zážitky, které by nám žádný jiný druh umění nemohl dát. NdB vám chce nabídnout možnost nahlédnout na operu zblízka. Informace o ceně vstupenek na 542 158 120.
- 31. 3. 2017 v 19 hod. Mahenovo divadlo: **PREMIÉRA divadelní hry M. Legátové, D. Gombára ŽELARY**.

➤ Zprávy výboru

- **GALAVEČER HVĚZD**. Hlasujte pro svoji hvězdu, podpořte své oblíbené umělce, hlasujte v anketě Cena DIVA 2016 a budete zařazeni do slosování o zajímavou cenu. Výherce navíc získá jako bonus dvě vstupenky na Galavečer hvězd, který se uskuteční ve středu **12. dubna 2017 v 19:00 v Janáčkově divadle**. Hlasovací lístky najdete ve všech budovách Národního divadla i v jeho předprodeji. Jsou platné, pokud vyplníte alespoň jednu soutěžní kategorii. Vyplněné hlasovací lístky lze umístit do příslušných boxů, které jsou ve všech budovách NdB i v předprodeji. Hlasování probíhá do 31. března 2017.
- **Ceny vstupenek DIVA: kategorie A - 350,- Kč; kategorie B - 250,- Kč; ostatní 150,- Kč. Členové SPNdB Mají slevu 50%.**
- Vydávat průkazky SPNdB novým členům lze **pouze** na výborových schůzích SPNdB, které se konají pravidelně **vždy první středu v měsíci od 16:00 do 17:30** v Janáčkově divadle (zadní vchod pro zaměstnance).
- Připomínáme, že je třeba na průkazce člena SPNdB mít nalepenou fotografii na její zadní straně!

Naši jubilanti v březnu (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

RNDr. Josef Palík	PhDr. Marie Niedermayerová	MUDr. Vlasta Hrazdírová
Helena Červenková	Michal Vondra	Daniel Zásměta
Mgr. Jaroslav Svoboda	Vlasta Pokorná	Mgr. Marie Tichá

Vážení jubilanti, členové výboru SPNdB Vám upřímně přejí štěstí, zdraví, spokojenost, málo smutku a mnoho klidných dalších let.

Nabídka činohry v březnu (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

1. 3.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka	10:00	Malá scéna MD
2. 3.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka	10:00	Malá scéna MD
3. 3.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti Agatha Christie: A pak už tam nezbyl ani jeden aneb Deset malých černoušků...	10:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
4. 3.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti - zrušeno Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy	10:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
5. 3.	Josef Kainar: Zlatovkáska Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
6. 3.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka Dostojevskij, Sikora, Čičvák: Běsi	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
7. 3.	William Shakespeare: Romeo a Julie Jirotko, Vačkář, Havelka: Saturnin	10:00 19:00	Mahenovo divadlo Mahenovo divadlo
8. 3.	Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest Thomas Mann: Kouzelný vrch - zrušeno	19:00 19:00	Divadlo Reduta Divadlo Reduta
9. 3.	Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest Henrik Ibsen: Paní z moře	18:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
10. 3.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti Sofoklés: Král Oidipus - derniéra	10:00 17:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
11. 3.	Václav Renč: Perníková chaloupka Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy – náhradní za 12.11.	10:00 17:00	Malá scéna MD Mahenovo divadlo
12. 3.	Alena Kastnerová: Pohádka o nevyřádném dědečkovi	15:00	Divadlo Reduta
13. 3.	Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest Henrik Ibsen: Paní z moře	19:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
14. 3.	Karel Veselý, Vladimír 518: Kmeny Yasmina Reza: Bůh masakru	18:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
16. 3.	Jiří Křižan: Je třeba zabít Sekala (představení zakoupeno) Roland Schimmelpfenig: Kdyby, tak, a co pak - derniéra	19:00 19:00	Mahenovo divadlo Divadlo Reduta
17. 3.	Aškenazy, Borna: Jak jsem se ztratil	17:00	Mahenovo divadlo
18. 3.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
19. 3.	Josef Kainar: Zlatovkáska Ira Levin: Veroničin pokoj	10:00 17:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
20. 3.	David Seidler: Králova řeč Thomas Mann: Kouzelný vrch	19:00 19:00	Mahenovo divadlo divadlo Reduta
22. 3.	William Shakespeare: Romeo a Julie	10:00	Mahenovo divadlo
24. 3.	Rotrekl, Maška, Františák: Podezřelá krajina s anděly Rotrekl, Maška, Františák: Podezřelá krajina s anděly	10:00 19:00	Divadlo Reduta Divadlo Reduta
25. 3.	Arnold Lobel: Kvak a Žbluňk	14:00	Divadlo Reduta
26. 3.	Karel Schulz, Lenka Lagronová: Kámen a bolest	19:00	Divadlo Reduta
28. 3.	Taleb, Holiček, Smejkalová: Černá labuť Neil Simon: Apartmá v hotelu Plaza	19:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo

29. 3.	Fuchs, Knotková: Vévodkyně a kuchařka	7L	19:00	Divadlo Reduta
30. 3.	Improvozovna		19:00	Divadlo Reduta
31. 3.	Květa Legátová, Dodo Gombár: Želary - premiéra		19:00	Mahenovo divadlo

Nabídka baletu v březnu (7L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

2. 3.	Jiří Kylián: Petite Mort		17:00	Janáčkovovo divadlo
10. 3.	Jiří Kylián: Petite Mort	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo
12. 3.	P. Malásek/L. Vaculík/V. Kopta: Edith, vrabčák z předměstí		19:00	Mahenovo divadlo
15. 3.	Bogdan Pawlowski: Sněhurka a sedm trpaslíků		18:00	Janáčkovovo divadlo
19. 3.	P. Malásek/L. Vaculík/V. Kopta: Edith, vrabčák z předměstí		19:00	Mahenovo divadlo
21. 3.	Jiří Kylián: Petite Mort	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo
25. 3.	Jiří Kylián: Petite Mort		19:00	Janáčkovovo divadlo
27. 3.	Chvění	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo

Nabídka opery v březnu (7L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

3. 3.	Oskar Nedbal: Polská krev		19:00	Janáčkovovo divadlo
4. 3.	Giuseppe Verdi: Nabucco		17:00	Janáčkovovo divadlo
9. 3.	Georges Bizet: Carmen		19:00	Janáčkovovo divadlo
11. 3.	Georges Bizet: Carmen		19:00	Janáčkovovo divadlo
13. 3.	Předpremiérové kukátko - Vstup volný... Téma: Lásky na dálku		17:00	Jeviště Janáčkovovo divadla
14. 3.	Georges Bizet: Carmen		19:00	Janáčkovovo divadlo
17. 3.	Giacomo Puccini: Tosca		19:00	Janáčkovovo divadlo
18. 3.	Giacomo Puccini: Tosca		17:00	Janáčkovovo divadlo
19. 3.	Písňový recitál: Jana Šrejma Kačírková a David Nykl		19:00	Janáčkovovo divadlo foyer
24. 3.	Kaija Saariaho: Láska na dálku ČESKÁ PREMIÉRA		19:00	Janáčkovovo divadlo
26. 3.	Kaija Saariaho: Láska na dálku	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo
28. 3.	Kaija Saariaho: Láska na dálku	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo
29. 3.	Krok za oponu s operou Láska na dálku		11:00	Jeviště Janáčkovovo divadla
30. 3.	Kaija Saariaho: Láska na dálku	7L	19:00	Janáčkovovo divadlo
31. 3.	Kaija Saariaho: Láska na dálku		19:00	Janáčkovovo divadlo

PREMIÉRA V OPEŘE 23. 3. 2017 v 19 hod. Janáčkovovo divadlo: Kaija Saariaho: **Láska na dálku**. Nastudováno ve francouzském originále s českými a anglickými titulky. Libreto Amin Maalouf. Dirigent Marko Ivanović, režie Jiří Heřman, scéna Tomáš Rusín, kostýmy Zuzana Rusínová – Štefunková.

Kdysi dávno žil na jihu Francie trubadúr, který opěvoval lásku k imaginární dámě. Pak odešel na křížovou výpravu a nikdy se nevrátil. Jeho jméno ani poezie však nebyly zapomenuty a kolem trubadúra se časem vytvořila legenda. Podle středověké legendy napsal spisovatel libanonského původu Amin Maalouf libreto o trubadúrovi Jaufrém Rudelovi, který skutečně žil ve 12. století. Baladický děj vypráví o tragicky končící lásce na dálku mezi ním a tripoliskou hraběnkou Clémence. Finská skladatelka Kaija Saariaho se s pověstí o Jaufrém setkala poprvé v r. 1993 a postupně zhudebnila některé jeho básně. Od písní byl jen krůček k opeře. Ta byla napsána na objednávku Salcburského festivalu, kde měla premiéru v r. 2000. Od té doby se dočkala řady inscenací v mnoha předních operních domech (1. 12. 2016 v MET – newyorské nastudování vzniklo v koprodukcii s Operou v kanadském Quebecu – přímý přenos z MET se konal 10. 12. 2016). V r. 2003 získala cenu Grawemeyer Award for Music Composition a patří k nejčastěji uváděným soudobým operám.

Jak vyplývá z námětu, jsou melodicky odlišeny obě strany děje – středověká Francie a orientální Tripolis. Orchester má poměrně velké obsazení a využívá i elektronické nástroje.

PREMIÉRA V ČINOHRĚ 31. 3. 2017 v 19 hod. Mahenovo divadlo: Květa Legátová, Dodo Gombár: **ŽELARY**. Režie Dodo Gombár.

Želary – zapadlá horská vesnice kdesi v Beskydech, kde se život řídí proměnami tvrdé i očistné přírody. Želary nejsou rájem na zemi, ani světem romantických gest. Na pozadí války a německé okupace jsou svědky zemitých a znepokojivých příběhů ve svém přesahu krutě soudobých. Dramatizace uměleckého šéfa pražského Švandova divadla Dodo Gombára vychází z knihy povídek Želary a novely Jozova Hanule spisovatelky K. Legátové, což je jeden z pseudonymů brněnské rodačky Věry Hofmanové, autorky řady rozhlasových her, několika pohádek a prozaických děl. Téměř všechny její prózy mají reálné předobrazy v obyvatelích horských vesnic, kde autorka působila jako učitelka. V dramatizaci se představí takřka kompletní soubor činohry NdB.

Divadelní jubilea, vzpomínky

2. 3. 1882 se narodila altistka Karla Micková. Debutovala v operetě smíchovské Arény a zůstávala jí věrná i u Východočeského divadla, v Brně, Olomouci. Zemřela tragicky (18. 3. 1925), předčasně, ale během svého působení v opeře nabídla řadu krásných kreací: Panna Róza, Radmila, Ježibaba, Kostelníčka, Ortruda, Herodias, Ulrika, Amneris.

3. 3. 1882 se narodil basista, režisér a skladatel Pavel Ludikar. Studoval práva, filozofii, na konzervatoři zpěv. Angažmá získal v drážďanské Dvorní opeře, poté ve vídeňské Lidové opeře, ve Scale, v Buenos Aires, v MET. Z rolí: Mefistofeles, Figaro, Boris Godunov, Sarastro, Kecal, z basbarytonových rolí Wotan, Hunding, Hans Sachs ... U nás vystupoval pohostinsky v pražském ND a hlavně na písňových koncertech (zpíval ve 12 jazycích). Zemřel 15. 2. 1970.

4. 3. 1962 zemřel dirigent a operní dramaturg Zdeněk Chalabala (*18. 4. 1899), jedna z největších osobností českého operního dirigentství 20. století. Absolvent brněnské konzervatoře, posluchač i u L. Janáčka na mistrovské škole. Kariéra: 1925 – 36 – kapelník a dramaturg ND Brno, 1936 – 45 – dirigent a dramaturg pražského ND, 1945 – 47 – šéf opery v Ostravě, 1947 – 49 – dirigent ND Praha, 1949 – 51 šéf opery a dramaturg v Brně, 1951 – 58 – šéf opery a dramaturg v Bratislavě, 1953 – 56 – v ND Praha, 1956 – 59 – dirigent Velkého divadla v Moskvě, 1959 – 62 – opět ND.

8. 3. 1927 se narodil skladatel, muzikolog a spisovatel, originální všestranná umělecká osobnost Josef Berg (†26. 2. 1971). Po absolutoriu brněnské konzervatoře pracoval v brněnském rozhlase, později ve svobodném povolání skladatele a publicisty. Z díla: opery Odyseův návrat, Evropská turistika, Eufrides před branami Tymén, Johannes doktor Faust, Snídaně na hradě Šlankensvald, Oresteia.

10. 3. 1932 se narodila teatroložka, redaktorka, divadelní a kulturní publicistka, dramaturgyně baletu **PhDr. Eugenie Dufková**, jejíž životopis by vydal na polovinu Zpravodaje. V brněnském Národním (Zemském, Státním) divadle působila v l. 1957 – 1994. Takže jen stručná data: Na filozofické fakultě brněnské univerzity byli jejími pedagogy profesori G. Čermušák, J. Racek a B. Štědroň. Od září 1964 byla redaktorkou divadelního časopisu PROGRAM, který redigovala do jeho zrušení v r. 1992. V l. 1978 – 91 byla dramaturgyní brněnského baletu (za uměleckého vedení O. Skálové). Iniciovala námět k původní baletní novince inspirované životem B. Němcové – s hudbou Z. Pololánika v choreografii L. Ogouna mělo toto dílo premiéru 29. 5. 1987 s názvem Paní mezi stíny. Dramaturovala uměleckou tvorbu tvůrčí skupiny Nový balet (sólista a choreograf I. Vejsada, výtvarník J. Bubák). Přípravovala jevištní koncerty baletu pro KPOB – Kapitoly z baletu. O baletních novinkách psala recenze do Brněnského večerníku. Během svého dlouholetého působení v brněnském divadle zkonsolidovala historické oddělení a vytvořila spolehlivou dokumentační základnu. Za jejího vedení vzniklo několik reprezentativních Almanachů vydávaných u příležitosti významných divadelních výročí (1969, 1974, 1979, zejména dvousvazkový almanach Putování múzy Thálie – 1984). Neméně závažný byl další ediční počín – Postavy brněnského jeviště. Vycházely od r. 1978 10x do roka jako příloha časopisu Program (počet zpracovaných hesel se přiblížil tisícovce – pracoval na něm kolektiv historiků, teoretiků, kritiků). Především na stránkách Programu rozvíjela E. Dufková i svou vlastní publicistickou činnost – vznikla řada příspěvků: K osmdesátinám

našeho divadla (1964), 85 let českého divadla v Brně (1969), Hledání minulosti českého divadla v Brně 1919 – 39 (1974), Sto let českého divadla v Brně (1984 – 85), Brněnská opera v l. 1919 – 29 (1968), Cesty baletu I. – XV. (1985 – 87). Významným přínosem k poznání brněnského divadelního života byl cyklus rozhovorů s divadelníky různých profesí a oborů Šel (šla) jsem k divadlu. Další samostatné celky tvoří bibliografie E. Dufkové – úvahy z oblasti komediálního žánru Cesty a scestí české komediografie, Letem světem komedie. V průběhu let 60. – 90. vznikla řada drobnějších portrétů brněnských umělců. Na konci 80. let vydala knižní monografii o životní a umělecké dráze O. Skálové. Bezmála 3 desítky let stála E. Dufková v čele brněnského divadelního časopisu (27 ročníků – víc než 200 řádných a 7 mimořádných čísel). Zasloužila se o založení a vybudování dokumentačního archivu brněnského divadla. Od r. 1993 přednášela externě na filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně historii baletu.

11. 3. 1917 zemřel basista Josef Malý (*1852). Od 16ti let zpíval v plzeňském operním sboru, od r. 1873 sólista v Záhřebu, 1876 – 86 opět v Plzni, poté přešel do Brna, kde působil s několika přestávkami až do r. 1917. Zpíval v opeře, operetě, režíroval, dirigoval, hrál i v činohře. V r. 1901 zorganizoval první brněnský smetanovský cyklus, má organizační zásluhu i na premiéře Janáčkovy Její pastorkyně r. 1904.

11. 3. 1902 se narodil barytonista Zdeněk Otava (†4. 12. 1980). Hudební vzdělání získal jako brněnský klášterní vokalista pod vedením L. Janáčka a při studiu klavíru u B. Martinů. Zpěv studoval soukromě, později v Římě, Miláně a Vídni. První operní angažmá získal v Bratislavě (1925 – 26), pak přešel do Brna (1926 – 29). Od r. 1930 působil v pražském ND, kde se stal na dlouhá léta jedním z nejvšestrannějších pěvců a pozoruhodnou představitelskou osobností. Z rolí: Přemysl, Figaro, Eugen Oněgin, Don Giovanni, Scarpia, Rigoletto, Kalina, Chrudoš, král Vladislav, Almaviva... Byl profesorem zpěvu na AMU.

12. 3. 1922 se narodil režisér a tenorista Ilja Hylas (†25. 7. 1987). První angažmá nastoupil v Divadle 5. května v Praze jako tenorista (Vašek, Kudrjáš, Spoletta), od r. 1948 působil jako asistent režie v pražském ND, od r. 1951 režisérem v Ostravě (až do r. 1978). Od r. 1978 byl šéfem opery v Brně.

13. 3. 1877 se narodil barytonista Jan Ouředník (†1950). Začínal r. 1902 v Plzni, po dvou letech nastoupil do opery v Lublani, v l. 1907 – 11 byl členem vinohradské opery. Krátce působil v Záhřebu, v r. 1913 se vrátil na Vinohrady, 1914 – 19 působil v pražském ND, poté opět v Záhřebu (do r. 1927). Rozsah jeho barytonu dosahoval až k tenorovému vysokému „c“. Věnoval se významně pěvecké pedagogice.

14. 3. 1997 zemřela sopranistka Drahomíra Tikalová (*9. 5. 1915). Vystudovala medicínu, zpěv soukromě. Od r. 1938 hostovala v brněnské opeře, kde od r. 1940 v trvalém angažmá nastudovala během dvou sezon základní role českého repertoáru – Mařenku, Vendulku, Jenůfu, Blaženku, Jitku a Terinku. Od r. 1942 se stala sólistkou pražského ND. Byla velkou osobností poválečného pěveckého umění. Úspěšně zpívala i světový repertoár (Aida, Alžběta, Senta, Elsa, Chrysothemis, Maršálka...). Rozsáhlá byla její koncertní činnost. Má mnoho rozhlasových a gramofonových nahrávek.

15. 3. 1983 zemřel Oldřich Nový (* 7. 8.1899). Od roku 1919 působil nejdříve jako herec, později i režisér (od 1923) a šéf operety (od sezony 1925/1926) zdejšího Národního (Zemského) divadla. Jeho přínosem tomuto žánru bylo hlavně zinteligentnění děje, odstranění pozlátka a přiblížení divákovi ale zároveň zvýšení jeho umělecké hodnoty.

18. 3. 1997 zemřel basista Jiří Přichystal (*30. 5. 1926). Vyučený drogist absolvoval v r. 1945 úspěšně konkurz do sboru brněnské opery, záhy přešel do sboru operetního. Pak absolvoval konzervatoř a JAMU. Stal se sólistou zpěvohry, kde nastudoval řadu operetních rolí, v r. 1968 přešel do operního souboru. Z rolí: Lomikar, Marbuel, Vodník, Basilio... Rozsáhlá byla jeho činnost koncertní, spolupracoval s filmem a televizí, vyučoval zpěv na brněnské konzervatoři.

18. 3. 1992 zemřela mezzosopranistka Helena Burianová. Uměleckou dráhu začala ve sboru brněnské opery v r. 1924, sólistkou se stala r. 1941. Byla obsazována do charakterního oboru altového a mezzosopranového. Z rolí: Ježibaba, Dueña, Klásková, Azucena, Kabanicha...

19. 3. 1928 se narodil vynikající herec Josef Karlík († 30. 10. 2009). Od roku 1954 až do svého odchodu do důchodu v roce 1992 byl stálým členem činoherního souboru Státního divadla v Brně. Na své mateřské scéně patřil k předním interpretům velkých rolí domácího i světového divadelního repertoáru,

jeho zralé herectví bylo v roce 2010 oceněno udělením Ceny Thálie za celoživotní mistrovství v oboru činohra za rok 2009 in memoriam. Úspěšně spolupracoval s filmem, rozhlasem a televizí, od roku 2001 byl nositelem Ceny Františka Filipovského za celoživotní mistrovství v dabingu. Získal řadu dalších ocenění, mj. byl laureátem Státní ceny Klementa Gottwalda (1968) v roce 1982 mu byl udělen titul zasloužilý umělec.¹Jako divadelní pedagog působil na brněnské Janáčkově akademii múzických umění, 27. dubna 1995 byl jmenován profesorem herecké tvorby.

📖 19. 3. 1947 zemřela mezzosopranistka Marta Dobruská (*18. 1. 1899). Zpěv studovala soukromě. V l. 1923 – 35 byla angažována v Brně. Zpočátku zpívala především smetanovský repertoár, byla však i zajímavou Káčou a prvním Lapákem. Z rolí dále: Olga, Panna Róza, Mignon, Radmila, Martinka, Cherubín, Suzuki... Při představení *Madame Butterfly* v r. 1935 dostala prudkou otravu krve z líčidel, která ji navždy vyřadila z jeviště.

📖 23. 3. 1862 se narodila libretistka Gabriela Preissová (†27. 3. 1946). Působila jako spisovatelka, autorka povídek ze Slovácka a z pražské „lepší společnosti“. Její drama *Gazdina roba* upravil a zveršoval jako libreto pro svoji operu *Eva* Josef Bohuslav Foerster, druhé drama poněkud zkrácené použil jako libreto Její pastorkyně Leoš Janáček. Povídka *Počátek románu*, zveršovaná Jaroslavem Tichým, je libretem stejnojmenné opery L. Janáčka.

📖 23. 3. 1987 zemřel basista Rudolf Jusa (*9. 4. 1911). Zpěv studoval v Brně. Od r. 1942 byl sólistou německého divadla v Brně, v l. 1945 – 46 v brněnském ND, v l. 1946 – 72 sólista opery v Ostravě. Z nejlepších rolí: Kecal, Vodník, Basilio, Mefisto, Bonifác...

📖 24. 3. 1937 se narodil v Brně Miroslav Částek. Po absolutoriu na JAMU byl členem činoherního souboru Státního divadla Brno od roku 1962 do roku 1966 a poté opět od roku 1988 do roku 1990. V roce 1991 se stal hercem a laickým členem řádu dominikánů. Prostřednictvím divadelní formy – divadla jednoho herce – plní své poslání a hlásá pravdu, soucit a víru tak, že v kostelech a k tomu určených místech. Navázal tak na své letité pokusy z foyeru Mahenovy činohry v Brně, kdy realizoval montáž z Čechových povídek *Újezdní Hamlet* a také se podílel na obohacování komorní programové linie Divadla Oskara Nedbala v Táboře. Podobně se s diváky podělil o své postřehy z textu nedokončeného *Exuperyho románu Citadela*. V tomto oboru připravil více jak padesátku původních premiér.

📖 25. 3. 1947 se narodila sopranistka Gabriela Beňáčková. Zpěv studovala na bratislavské a žilinské konzervatoři a na VŠMU u J. Blaha. Po vítězství ve Dvořákově pěvecké soutěži v Karlových Varech byla angažována do pražského ND (1970 – 81). Divadlo v ní získalo mimořádně nadanou pěvkyni. Měkkému slovanskému zabarvení jejího hlasu vyhovovaly mladodramatické role typu Taťány, Rusalky, Mimi, Markétky, Nataši, Mařenky a především dvě role Janáčkovy – Jenůfa a Káťa. Již po odchodu z ND zpívala ve slavnostním představení r. 1983 *Libuši*. Další působení spojila s největšími operními domy světa – Monte Carlo, New York, San Francisco, Vídeň, Mnichov... Vedle zmíněných rolí zpívala *Desdemonu*, *Madeleinu*, *Leonoru*, *Elisu*... její zářivý soprán se uplatňoval výborně i na koncertních pódíích. Má bohatou diskografii, komplety oper *Káťa Kabanová*, *Její pastorkyňa*, *Rusalka* atd.

📖 13. 2. 2017 zemřela teatroložka Eva Hermanová. Spoluzakládala operní Klub přátel ND Praha a stála v počátcích v jeho čele.

Osobnosti světové hudby

🎵 1. 3. 1777 zemřel rakouský skladatel Georg Christoph Wagenseil (*15. 1. 1715). Získal výhodné postavení u dvora jako učitel hudby císařovny Marie Terezie, později i jejích dětí. V r. 1739 byl jmenován dvorním kapelníkem a navíc byl v letech 1741 – 50 varhaníkem. Třebaže psal i opery, jeho historický význam tkví v části jeho symfonií, které stojí u zrodu této klasické formy, dále v cembalových koncertech a divertimentech.

🎵 3. 3. 1932 zemřel německý skladatel a klavírista Eugen d'Albert (*10. 4. 1864). Studoval v Londýně, Vídni a Výmaru. Zatímco v instrumentální tvorbě byl tradicionalistou, v operní se přiklonil k tendencím italského verismu. Z asi 20 oper je nejdůležitější *Nížina* (světová premiéra v pražském německém divadle r. 1903) a *Mrtvé oči*.

🎵 10. 3. 1892 se narodil švýcarský skladatel Arthur Honegger (†27. 11. 1955). V r. 1913 se trvale usadil v Paříži. Mezinárodní ohlas mu získala scénická kompozice *Král David* (1921). Balety a scénické

hudby psal obvykle jen z existenčních důvodů, ale Sofoklova Antigona ho zaujala natolik, že z původně scénické hudby vytvořil náročnou operu. Vedle komorních skladeb napsal Honegger z ekonomických důvodů i několik operet (Král Pausole) a množství hudeb k filmům a 5 symfonií. Z další tvorby: oratoria – Judita, Jana na hranici, Výkřiky světa, Tanec smrti, Nicolas de Flue. Svůj mimořádný intelekt vyjádřil skladatel i slovem v knihách Zaříkání zkamenělin a Jsem skladatel.

🎵 13. 3. 1842 zemřel italský skladatel Luigi Cherubini (*14. 9. 1760). Od 9 let studoval skladbu v Bologni. Od r. 1780 byly hrány jeho opery. 2 roky žil v Londýně, od r. 1787 trvale v Paříži, kde působil jako jeden z inspektorů konzervatoře, v l. 1821 – 42 jejím ředitelem. Skladatelsky prodělal dlouhý vývoj – dokonale ovládal všechny kompoziční techniky. Významné jsou jeho opery Lodoiska, Médea, Vodař a 2 rekvie.

🎵 17. 3. 1862 zemřel francouzský skladatel Jacques Fromental Halévy (*27. 5. 1799). V 10 letech se stal žákem pařížské konzervatoře (Cherubini). Získal Římskou cenu a odešel do Itálie. V r. 1827 se stal profesorem pařížské konzervatoře. Evropský ohlas získal svou Židovkou. V roce 1836 byl po Rejchově smrti povolán mezi členy Akademie krásných umění, posléze jejím doživotním sekretářem. Byl čelným představitelem velké francouzské romantické opery. Jeho úspěšná komická opera Blesk měla údajně vliv na Smetanovy Dvě vdovy.

🎵 19. 3. 1872 se narodil ruský baletní podnikatel Sergej Pavlovič Ďagilev (†19. 8. 1929). Absolvoval v Petrohradě právnickou fakultu, v l. 1899 – 1904 redigoval časopis Svět umění. Od r. 1906 organizoval v zahraničí výstavy ruského umění a tzv. Ruské sezony včetně koncertů a operních představení i baletů. V r. 1911 založil soubor Ruský balet, který vystupoval v l. 1913 – 29 s vynikajícími sólisty (Fokin, Nižinskij, Urjasin aj.) a pro který angažoval mladé avantgardní skladatele (Stravinskij, Prokofjev, Poulenc, Auric aj.), výtvarníky (Picasso, Matisse, Utrillo aj.) i dirigenty. Ďagilevův balet vnesl nové tendence do baletního umění, inspiroval vznik nových skladeb trvalé hodnoty a byl jednou z nevlivnějších uměleckých institucí 20. století.

🎵 22. 3. 1687 zemřel francouzský skladatel italského původu Jean – Baptiste Lully (*28. 11. 1632). Hrál ve smyčcovém orchestru Ludvíka XIV. a byl jmenován dvorním skladatelem, do jeho pravomoci byla svěřena veškerá hudba u dvora. Ve spolupráci s Moliérem vytvořil typ baletní komedie (Měšťák šlechticem...), spojující prvky činohry s baletem. Lully položil základ francouzské národní opeře (přesná deklamace, malé árie bez ozdob, baletní výstupy, sbory, orchestrální vložky): Alceste (1674), Thésée (1675), Atys (1676), Isis (1677), Amadis (1684), Armide (1686). Obliba u dvorní společnosti a neustálé aktualizací úpravy pomohly Lullyho operám k dlouhému jevištnímu životu.

🎵 29. 3. 1982 zemřel německý skladatel a pedagog Carl Orff (*10. 7. 1895). Absolvoval hudební akademii v Mnichově. V té době už vycházely jeho písně tiskem (1911), byl autorem kantáty Tak pravil Zarathuštra a opery na vlastní libreto podle starojaponské hry. Od r. 1919 působil jako pedagog, upravovatel a editor staré hudby, spoluzakladatel školy gymnastiky, tance a hudby (pro ni upravil soubor snadno ovladatelných hudebních nástrojů – triangly, dřívka, bubínky, činelky...). V l. 1950 – 60 učil skladbu na mnichovské vysoké hudební škole. Od r. 1961 řídil Orffův ústav akademie Mozarteum v Salcburku. Kompoziční dílo C. Orffa stojí stranou slohových proudů 20. století. Z jeho netradičně pojaté scénické tvorby mají širokou mezinárodní odezvu skladby na staroněmecké pohádkové motivy: Měsíc, Chytračka, hudba ke Snu noci svatojanské, Die Bernauerin, Astutuli, Antigona, Tyran Oidipus, Prométheus, Komedie o konci času. U nás mělo velký ohlas provedení kantáty Carmina Burana, k tomu se pojí další scénické oratorium Catulli carmina a Trionfo di Afrodite.

Z domova

✂ V Brně funguje místní baletní fenomén – jmenuje se Sněhurka a sedm trpaslíků. Kouzelná baletní pohádka s hudbou skladatele Bogdana Pawlowského a choreografií Witolda Borkowského je na repertoáru Baletu NdB již neuvěřitelnou čtyřicátoupatou sezónou. Od své premiéry v r.1973 navštívilo tuto kouzelnou pohádku více než čtvrt milionu diváků. Pro mnohé dnešní milovníky baletu a naše diváky byla Sněhurka prvním baletem, který v divadle viděli. Pohádka se nejprve hrála za doprovodu orchestru, ale po turné do Francie na začátku 80. let, kdy byla pro potřeby zájezdu pořízena nahrávka, se hrála již jen ze záznamu. Až v letošní sezoně se opět uvádí s doprovodem orchestru. Sněhurka vzbuzuje dnes v nejmenších divácích

stále stejně bouřlivé a upřímné reakce, jako tomu bylo v době jejich rodičů a prarodičů. Nelze zapomenout také generace tanečnic, které se v hlavních rolích vystřídaly. Profesionální život tanečnice uteče stejně rychle jako dětství nejmenších diváků – dá se tedy říci, že s každou novou generací diváků nastoupila i nová generace interpretů. Po 338 reprízách se tato legendární inscenace dočkala kompletně nové scénografie a kostýmů, které jsou realizací brněnského scénického výtvarníka Jaroslava Milfajta. Tuto realizaci umožnila finanční podpora obnovy dekorací kmenového repertoáru od zřizovatele (postupně dostane novou výpravu další klasický titul – Labutí jezero, poté Bajadéra). Ať má Sněhurka v „novém hávu“ stále nadšené publikum a zaplněné hlediště. (Podle K. Littery)

✂ Představení Labutího jezera (25. 1. 2017) ozdobil exkluzivní host. V roli Prince Siegfrieda se představil první sólista Dutch National Ballet z Amsterdamu Jozef Varga. Partnerkou mu byla brněnská sólistka Erikó Wakizono v roli Odetty – Odilie.

✂ Křest prvního svazku souborného kritického vydání korespondence Bedřicha Smetany 1840 – 1862 se uskutečnil 13. 12. 2016 v Muzeu Bedřicha Smetany v Praze. Nové vydání Smetanovy korespondence ponechává i autorovy chyby v češtině, kterou se teprve postupně učil.

✂ Šéfdirigent a umělecký ředitel České filharmonie Jiří Bělohlávek podepsal 1. 1. 2017 v Prezidentském salonku Rudolfiny smlouvu na dalších šest let. V čele nejznámějšího tuzemského orchestru stojí už čtyři sezony. Ve funkci by tak měl setrvat až do sezony 2021/22. Generální ředitel ČF David Mareček řekl, že prodloužení smlouvy považuje za zásadní pro zachování kontinuity umělecké práce orchestru. J. Bělohlávek podle Marečka výrazně pozvedl domácí i mezinárodní renomé filharmoniků a podařilo se mu nastolit příjemnou a tvůrčí atmosféru.

✂ Celkem 19 koncertů nabídne 26. ročník hudebního festivalu v Českém Krumlově, který se koná mezi 14. 7. a 5. 8. 2017. Zahajovací operní galakonzert bude patřit dvěma hvězdám – rumunské sopranistce Angele Gheorghiu a mexickému tenoristovi Ramónu Vargasovi. Festival uctí i 450. výročí narození Claudia Monteverdiho koncertem Cappelly Mariany.

✂ Populární žánry zastoupí šansoniérka Radka Fišarová a koncert amerických muzikálových hvězd. Festival bude zakončen Nocí barokních mistrů v zámecké zahradě se souborem Barocco sempre giovane.

✂ Benjamin Britten (1913 – 1976) – Zneuctění Lukrécie. Premiéry 16. a 18. února 2017 v Divadle Antonína Dvořáka v Ostravě. Jedna z nejslavnějších komorních oper byla šita na míru Brittenově operní společnosti a ještě předtím, než byla uvedena, byla cenzurována a určena za „silně obscénní“. Děj opery se opírá o historickou skutečnost – Lukrécie, žena římského šlechtice Collatina, spáchala sebevraždu poté, co byla znásilněna synem posledního římského krále etruského původu Tarquiniem. Příběh v sobě nese ohromné lidské a morální sdělení, je dílem, které dokáže naplnit i svým velmi sugestivním závěrem neseným v křesťanském duchu. Hudební nastudování Ondřej Vrabc, režie Jiří Nekvasil. V hlavních rolích: A. Nitrová/J. Vuletic, T. Weinhappel/M. Gurbal', Eva Dřízgová – Jirušová/J. Garza a další.

✂ Mezinárodní gala: Již čtvrtý ročník baletního galakonzertu s mezinárodní účastí se konal 25. 2. 2017 v Divadle A. Dvořáka v Ostravě. Hosty byli tanečníci zahraničních divadel z Polska a Německa. Českou republiku reprezentovali hosté z Baletu ND Praha, soubor Ballet Hommes Fatals, ostravská rodačka Nataša Novotná, Štěpán Pechar a domácí balet ND moravskoslezského Ostrava.

✂ Na abonentním večeru SOČR z řady „Když klasika je vášní“ čekalo 9. 1. 2017 zájemce setkání s rakouským barytonistou světového jména Markusem Werbou, kterého zná publikum nejvýznamnějších operních domů. Zároveň jde o velice žádaného koncertního pěvce, který své umění představil v Mahlerově cyklu Písně o mrtvých dětech. Mimoto uvedl orchestr rané dílo Antona Webera, idylu Im Sommerwind a symfonickou báseň Richarda Strausse Život hrdinův. Dirigoval šéf tělesa Ondřej Lenárd.

✂ Asociace hudebních umělců a vědců (AHUV) pořádá 9. 3. 2017 v Lichtenštejnském paláci v Praze „Slavnostní koncert“ u příležitosti udělení „Ceny AHUV za rok 2016“. Večer je součástí oslav 70. výročí časopisu Hudební rozhledy a 70. výročí Akademie múzických umění v Praze. V hudební části zazní sklady W. A. Mozarta a D. Šostakoviče.

✂ Ostravskou operu ND moravskoslezského v Ostravě zdobí roztomilá rarita – Divadlo Antonína Dvořáka sídlí na Smetanově náměstí a do reálií přibyl aktuálně další český hudební pilíř – zpěvohra Bouře

Zdeňka Fibicha. Poslední inscenace tohoto díla se konaly r. 1928 a 1947 v Ostravě a r. 1969 v Praze. Je otázka, proč se tak hodnotné dílo tak dlouho odmlčelo. Z. Fibich (1850 – 1900) napsal Bouři na text J. Vrchlického. Postavu Prospera, kouzelníka, který na opuštěném ostrově vykouzli bouři, aby tam museli přistát ti, kdo mu v životě nejvíc ublížili, vytvořil Richard Haan, který dal této velmi náročné roli imponující pěveckou zralost i přesvědčivou velkorysost vládce, hrdiny.

✂ 24. 2. 2017 se v libereckém divadle F. X. Šaldy konala premiéra baletu Spící krasavice. Choreograf tento klenot posunul do současnosti, pozměnil děj i jednající postavy.

✂ 23. 3. 2017 se v ND moravskoslezském v Ostravě bude konat premiéra baletu „Tři mušketýři“. Hudba a hudební nastudování Jan Kučera, choreografie Paul Chalmer. Inscenátoři se vědomě navracejí k nostalgické atmosféře slavného romantického příběhu a jeho doby.

✂ Operní diva Andrea Kalivodová oznámila radostnou rodinnou událost. 31. ledna 2017 se jí narodil druhý syn, dostal jméno Sebastian.

✂ Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK uvádí ve Smetanově síni Obecního domu v Praze 8. a 9. 3. 2017 koncert se světovou premiérou díla rezidenčního umělce orchestru Josého Cury Ecce homo (oratorium). Účinkující: J. Cura, L. Silenková, S. Čmugová, A. Voráček, J. Nosek – zpěv, Pražský filharmonický sbor, Dětský sbor Jitro, Symfonický orchestr hl. města FOK, dirigenti José Cura, Mario de Rose.

✂ Etablovaný představitel mladé dirigentské generace – Marek Prášil. I přes své mládí (30 let) s jistotou a kvalitou prezentuje klasický symfonický repertoár i díla operní a baletní, kvalitní muzikály či operety. Na Janáčkově konzervatoři v Ostravě vystudoval dirigování a hru na klarinet. Absolvoval magisterské studium na Fakultě umění Ostravské univerzity. Studia dirigování završuje letos na JAMU v Brně ve třídě mezinárodně uznávaného dirigenta Tomáše Hanuse, čerstvého hudebního ředitele Welsh National Opera Cardiff. Pestré má i profesní aktivity. Zakotvil v angažmá ND moravskoslezského v Ostravě, kde diriguje 10 titulů operního, baletního i muzikálového repertoáru. Kromě povinností v Ostravě zajíždí do Slezského divadla v Opavě, hostoval ve SD v Košicích, působil v Bavorské státní opeře v Mnichově jako asistent dirigenta při nastudování Janáčkovy opery Věc Makropulos, jeho práci znají i některé naše filharmonie. V dubnu se chystá odletět do Cardiffu na pozici asistenta dirigenta pro dvě produkce Straussů – mimořádně náročnou operu Richarda Strausse Růžový kavalír a operetu Johanna Strausse ml. Netopýr.

✂ 16. 1. 2017 se v podzemních prostorách základních kamenů ND Praha konalo slavnostní odhalení pamětní desky ke generální opravě fasád ND realizované v letech 2012 – 15. Celková proinvestovaná částka z dotace Ministerstva kultury byla 135 880 610 Kč.

✂ Hudební ředitel Opery ND Praha Jaroslav Kyzlink připravil na 9. března 2017 premiéru koncertního provedení opery Hectora Berlioze Faustovo prokletí, která zazní v ND poprvé a bude uvedena pouze 2x. Sám skladatel byl fascinován tématem Fausta. Dílo nejdříve označil jako směs opery a oratoria, později mu byl přisouzen podtitul dramatická kantáta. Světové scény ho uvádějí jak v koncertním, tak scénickém provedení. Skladatelova hudební řeč byla v dané době velmi specifická: rozsáhlé meditativní plochy kontrastují s tanečními a přísně programními orchestrálními a sborovými čísly. Obrovské obsazení a využití všech barev a nástrojů, které skladatel až fanaticky pro své skladby vyžadoval, jen podtrhují výjimečné provedení. V roli Fausta se divákům v Praze představí světoznámý tenorista Pavel Černoch, který tuto roli zpíval již ve významných operních domech (v roli Markéty – S. Jirků, Mefisto – R. Aceto). Výjimečnost projektu podtrhuje i fakt, že bude účinkovat téměř 120 zpěváků (Sbor ND, Sbor Státní opery, Kůhňův dětský sbor).

✂ Mimo tradiční repertoárovou nabídku připravuje pražské ND množství „plusových“ aktivit, včetně zábavného vzdělávacího programu pro děti a rodiče s názvem „Opera nás baví“. Krásami a zajímavostmi operního světa provází autorka těchto pořadů, emeritní sólistka Opery ND Jiřina Marková Krystlíková a její hosté. Diváci mají každý měsíc možnost nahlédnout do života slavných skladatelů a do hudebních a divadelních tajů opery, seznámit se s hudebními nástroji, podívat se na divadelní kostýmy, poslechnout si operní zpěváky a sami si vyzkoušet, jaké je to stát na jevišti ND: 11. 3. 2017 v 11 hod. ve Stavovském divadle – na programu W. A. Mozart.

✂ 25. 2. 2017 v ND Praha – letos už počtvrté se prostřednictvím dopoledního koncertu připomnělo výročí B. Smetany (2. 3. 1824 – 12. 5. 1884) – skladatele, dirigenta, který významně formoval české operní prostředí 2. poloviny 19. století. Program uváděl dr. V. Němec, jednatel Společnosti B. Smetany. Účinkovali: A. Poláčková, M. Kapustová, J. Moravec, J. Brückler a F. Zahradníček. Hrál orchestr Pražské konzervatoře (dir. M. Němcová).

✂ Balet ND Praha zahájil spolupráci s významnou osobností současného světového baletu a hlavním protagonistou dokumentárního filmu „Dancer“, Sergejem Poluniamem. Pražské publikum se brzy může těšit na jeho návštěvu v ND – nejen na filmovém plátně.

✂ Autorem inscenace „Chvění“, která je slavnostně uvedena 2. března 2017 v pražském ND, je umělecký šéf Baletu ND Praha Petr Zuska. Pražská premiéra titulu vznikla ve spolupráci s Baletem ND Brno, pro který jej P. Zuska v loňském roce vytvořil. Námět, choreografie, režie – P. Zuska, hudba – H. Górecki, J. Pavlica, scéna – J. Dušek, kostýmy – K. Štefková, světelný design – K. Tjebbes, asistenti choreografa – A. Afanassiev, T. Podařilová, A. Katsapov a brněnští J. Příbylová, I. Příkaský.

✂ 16. 12. 2016 se v ND Praha uskutečnilo benefiční představení baletu Louskáček a Myšák Plyšák ve spolupráci s Nadačním fondem pro taneční kariéru. Zakoupením vstupenky diváci přispěli na další vzdělávání a rekvalifikaci tanečnicků po skončení profesionální kariéry.

✂ 31. března 2017 se na Nové scéně v Praze uskuteční premiéra opery „Žádný člověk“ skladatele Jiřího Kadeřábka. Děj pojednává o tragickém osudu sochaře Otakara Švece a jeho posledního díla – Stalinova pomníku na Letné. Jako každý sochař své doby se musel zúčastnit soutěže o pomník na počest Stalinových 70. narozenin. Nechtěl vyhrát a odevzdal proto přehnaně monumentální, v podstatě nerealizovatelný návrh, který byl nakonec vybrán pro svou velkolepost. Švec potom léta pracoval na složité realizaci, což mu zničilo život. Přátelé se s ním přestali bavit, jeho žena spáchala sebevraždu a nakonec, krátce před odhalením sochy si vzal život i on sám. Byl to umělec, kterého zničilo jeho vlastní dílo.

✂ Oprava pražské Státní opery může po půlročním zdržení začít. Soud zamítl námitky k výběrovému řízení vypsanému v r. 2016. Oprava budov SO má skončit v r. 2018. Program této a příští sezony se odehrává na náhradních místech – v hlavní budově ND a v Hudebním divadle Karlín.

✂ Legendární španělský tenorista José Carreras se rozhodl ukončit úspěšnou kariéru velkolepě. Svě poslední světové turné nazval Život v hudbě. Do svých plánů zařadil mnoho zahraničních koncertů, z nichž si vyhradil 2 večery pro posluchače v ČR. V adventní době vystoupil 10. 12. 2016 s famózním úspěchem v Tipsport Aréně v Pardubicích a 6. 5. 2017 vystoupí poprvé v Brně v multifunkční RDFG Areně. S publikem se umělec loučí operním, operetním a muzikálovým repertoárem svých oblíbených árií a písní. I ve svém věku disponuje obdivuhodnou pěveckou technikou a hudebním mistrovstvím. Na koncertech po jeho boku zazářila mexická sopranistka Rebeca Olvera.

✂ Hvězdami Janáčkova máje budou pianista Lukáš Vondráček a americký tenorista Lawrence Brownie. Festival se uskuteční od 22. 5. do 4. 6. 2017. Celkem bude letos uvedeno 23 koncertů za 19 festivalových dnů, zavítá do devíti měst Moravskoslezského kraje. Festivalem se nenápadně prolíná číslo 3. Představí se 3 vynikající pianisté, 3 houslisté, 3 varhanní koncerty zaznějí v jednom dni v rámci Dne slezských varhan. 3 zámecké sály se rozeznějí hudbou – Hradec písněmi Mozarta, Tomáška a Beethovena, Kunín kytarovými akordy, Vítkovický zámek klavírními melodiemi. V rámci letošního festivalu zaznějí také 3 vrcholné symfonie Felixe Mendelssohna – Bartholdyho: Skotská, Italská a Reformační.

Ze světa

✂ Rolando Villazón opět v roli režiséra. Tentokrát to bylo v Grazu, kde měla 12. 1. 2017 premiéru inscenace Pucciniho opery Vlastovka. Slavný tenorista debutoval jako režisér v r. 2011, kdy nastudoval Massenetova Werthera v Opéra Lyon. Následoval Donizettiho Nápoj lásky ve Festspielhausu Baden – Baden (2012), kdy rovněž zpíval roli Nemorina. V sezoně 2014/15 hned tři režie: Donizettiho Viva la mamma ve vídeňské Volksoper, Pucciniho Vlastovka v berlínské Deutsche Oper a v Baden – Badenu Verdiho La traviata. V dubnu 2017 jej čeká Donizettiho Don Pasquale v Düsseldorfu.

✂ Dánská opera v Kodani je bez šéfa. Začátkem ledna 2017 Sven Müller, umělecký ředitel kodaňské opery rezignoval na protest proti neúnosným škrtnům.

✂ English National Opera oznámila, že finanční rok 2015/16 ukončila s přebytkem 308 000 liber (cca 9,5 mil. Kč). Návštěvnost činila 75 %, celkový počet návštěvníků byl přes 1,3 milionu. Nejúspěšnější inscenací se stala opera Piráti z Penzance W. S. Gilberta a A. Sullivana. Příjmy ze vstupného na tuto inscenaci činily 1 653 735 liber (cca 51,3 mil. Kč) a inscenaci živě i v rozhlasovém vysílání zhlédlo nebo slyšelo přes 307 500 lidí.

✂ Bryn Terfel byl povýšen do rytířského stavu. Slavný velšský basbarytonista, který v Praze už dvakrát vystupoval na koncertech agentury Nachtigal Artists, byl mezi osobnostmi, které na Nový rok vyznamenala královna Alžběta II., která mu už v r. 2003 udělila Řád britského impéria, a o tři roky později získal Královninu medaili pro hudbu. Do rytířského stavu byl povýšen i anglický dirigent Jeffrey Philip Tate.

✂ Gustavo Dudamel se stal nejmladším dirigentem, který kdy řídil slavný novoroční koncert Vídeňských filharmoniků ve Zlatém sále vídeňského Musikvereinu. Televizní přenos koncertu sledovalo 50 milionů lidí v 93 zemích světa. Venezuelský dirigent Dudamel (*1981) se tak zařadil do seznamu legendárních maestrů jako Herbert von Karajan, Claudio Abbado, Zubin Mehta, Riccardo Muti, Seiji Ozawa a Daniel Barenboim, kteří novoroční koncerty řídili. V roce 2017 Vídeňští filharmonikové slaví 175. výročí své existence. Filharmonici oznámili, že novoroční koncert 2018 bude dirigovat Riccardo Muti.

✂ Letos uplyne 420 let od vzniku nejstarší operní partitury (1597). Jejím autorem je italský skladatel, varhaník a pěvec (tenor) Jacopo Peri (1561 – 1633), který zhudebnil text svého krajana, básníka a libretisty Ottavia Rinucciniho (1562 – 1621) „Dafne“. Uvedené dílo se nedochovalo, a tak prvním dodnes přeživším operním opusem je „Euridice“ (stejní autoři), jejíž premiéra se odehrála 25. února 1600 na svatbě francouzského krále Jindřicha IV. (1553 – 1610) s Marií Medicejskou (1575 – 1642). Od té doby se začala opera nebyvalým tempem rozvíjet. V řadě případů reagovala na realitu své doby.

✂ Jedenáctiletá britská skladatelka a operní debut ve Vídni. Dívka se jmenuje Alma Elizabeth Deutscher, narodila se v r. 2005 v Oxfordu a je skladatelkou, klavíristkou, houslistkou a především zázračným dítětem. V šesti letech složila svou první klavírní sonátu, v sedmi letech krátkou operu, v devíti houslový koncert, který sama premiérovala s Izraelskou filharmonií 1. 6. 2015, v deseti letech dokončila celovečerní operu Popelka, která měla premiéru 29. 12. 2016 ve Vídni v Das Oh!pera – Operntheater v sále Casina Baumgarten pod patronací dirigenta Zubina Mehty. Opera byla přijata publikem i kritikou se zcela mimořádným nadšením. Děj se odehrává v operním domě, kde vládne zlá macecha, bývalá prima donna, titulní postava Popelky je skladatelkou. Hlavní roli nesehraje střevíček, ale melodie – princ hledá tu, která zpívala píseň, na niž nemůže zapomenout. Alma Deutscher je často nazývána „Mozartem současné doby“. Ona sama, byť Mozartovo dílo miluje, odmítá toto srovnání s tím, že by bylo nudné, kdyby komponovala přesně jako Mozart.

✂ Pěvkyně Nathalie Stutzmann byla jmenována hlavní hostující dirigentkou irského RTE National Symphony Orchestra v Dublinu, a to od počátku příští sezony. Kontrakt je tříletý. Slavná francouzská altistka (*1965) debutovala jako dirigentka v únoru 2016, v prosinci téhož roku poprvé řídila Philadelphia Orchestra, v současnosti spolupracuje se Sao Paulo State Symphony Orchestra a Orchestre National de Bordeaux.

✂ PKF – Prague Philharmonia se stejně jako loni a předloni představila na silvestrovském galakonzertě v Královské opeře v ománském Muscatu, kde doprovodila britského barytonistu Simona Keenlysidea. Pod taktovkou americko-britského dirigenta Davida Charlese Abella nabídla písně ze známých muzikálů. Do arabského sultanátu se orchestr vrátí v březnu ke dvěma projektům – doprovodí sopránovou hvězdu Annu Netrebko a hudebně-divadelní představení o historii opery. Poslední ománské angažmá je plánováno na počátek dubna. Orchestr v aktuální sezoně stráví více než 80 dní na cestách. Před sebou má rozsáhlé turné po USA a také šňůru se sopranistkou Dianou Damrau, se kterou vystoupí také na letošním Pražském jaru.

✂ Operní scéna v Theater an der Wien slaví 10 let své existence. Vedle klasické opery ve Státní opeře uvádí operní scéna na Naschmarktu vždy netradiční, moderní a skvěle provedené inscenace.

Nabídky a informace:

- ★ Představení Petite Mort 21. 3. 2017 je věnováno světově proslulému choreografovi Jiřímu Kyliánovi k 70. narozeninám.
- ★ ND moravskoslezské Ostrava: v r. 2017 oslaví budova nynějšího Divadla Antonína Dvořáka 110 let existence.
- ★ Hudební velikonoce v brněnských chrámech: 26. VELIKONOČNÍ FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY 9. – 23. 4. 2017 – 6 koncertů – 6 chrámů a temné hodinky (Bach: Matoušovy pašije, Kutavičius: Brány Jeruzaléma, Mendelssohn: Paulus a mnoho dalšího na www.filharmonie-brno.cz).
- ★ NEPŘEHLÉDNĚTE! 15. 3. 2017 v 18 hod. v Janáčkově divadle – balet Sněhurka a sedm trpaslíků v nových kostýmech a dekoracích s doprovodem orchestru.
- ★ Březnové derniéry v činohře: 10. 3. 2017 v 17 hod. – Král Oidipus – Mahenovo divadlo
16. 3. 2017 v 19 hod. – Kdyby, tak, a co pak – Mahelovo divadlo.
- ★ **Nezapomeňte hlasovat v divácké soutěži DIVA – vybírat můžete ze všech loňských představení v operě, baletu i činohře a dát své hlasy nejlepším sólistům i inscenacím. Termín ukončení hlasování je 31. března 2017. Anketní lístky lze odevzdat ve všech budovách NdB.**

Vážení přátelé,

po krásné, zasněžené, ale i chladné zimě určitě všichni přivítáte blížící se jaro. Věříme, že bez úhony přežijete přechod na letní čas (26. 3.) a bez omezení haldami sněhu či náledím se vypravíte za kulturou. Březnový program všech souborů NdB Vám nabízí bohatý výběr představení. Krásné zážitky přeje výbor SPNdB.

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery

Osobnosti světové hudby

Katalog NdB

Denní tisk a internet

Webové stránky NdB

Hudební rozhledy

DIVA – leden, únor – magazín NdB

ND Praha – měsíčník

Oxfordský slovník opery

Postavy brněnského jeviště

Program ND moravskoslezského

Uzávěrka Zpravodaje dne: 1. března 2017

Neprodejně. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.